

տիւնէր տիւնէզ Բիւ երկն րէիսի
իտարեկէ կէշիւ, վէ պու սէֆէր
Մ. Կլատսթօնը մայիսէ նազրոր
թաւին իյլմիւ տիր. 1843-տէ թի-
նարէի իտարէսի իտաւթիւնէ թի-
յին օլունմուչ տուր. չու գատար
քի 1845 սէնէսիւտէ մէմուրիեթի
մէզքիւրէտէն պագրէսպոպա մէպ
նի իսթիֆա իթմէնէ մէնպուր օլ
մուչ տուր. Պունուչա պէրապէր
եթնէ օ սէնէ նիհաեթիւնտէ յօրտ
Սթանլէյ եթիւնէ միւսթէմիլիքեաթ
նէզարէթիւնէ թալլին օլունմուչ վէ
պու էննաթէ մէնլիս ազասը եէ
նիտէն ինթիսապ օլունտուղու, վէ
տիւզ տը նիւզասթըլ հիմաեթսի-
նի տիրիլ իյլէտիկի ճիհէթլէ, Մ.
Կլատսթօն Բարլամէնթօնա կիրէ-
մէմիլ, վէ պու հալ գապիւնէթօնըն
սարսըլմասընա սէպէպ օլարապ.
Բիլին տիւնէսիւնի մուհիպ օլմուչ
տուր.

1847 սէնէսիւտէ Մ. Կլատսթօն
Օգոսթօր տարիւլ ֆիւնուներ թա-
րաֆընտան Բարլամէնթօնա թէք-
րար ազա թալլին օլունարազ, պու
տէֆա մուհաֆազաքեար սէպէս-
թի ֆըրդասընը իտարէ իթմէնէ
պալլամըն տըր.

Միւշարիլէյս պու տէֆա Եա
հուտիլէրին Բարլամէնթօնա կիր-
մէսի իյլին ֆէվզէլատէ ուզրալա-
րաք ֆիքրինի երիւրիւտէպիլի
տիր. Մ. Կլատսթօն 1868 սէնէսի-
նէ գատար թէշէքքիլ իտէն գա-
պիւնէթօլարա էքսէրիա տախիլ օլ-
մուչ իւն տէ, գապիւնէթօ թէշէթ-
իլին քէնտի էօհտէսիւնէ իհայէ օ-
լունմասը իլը տէֆա օլարապ 1868
տէ վազը օլմուչ տուր.

Յրանսա Ալէմսիւս մուհաթէպէ-
սիւտէ միւշարիլէյս պիթարաֆը-
ղըն մուհաֆազասը, վէ ինկիլթէր-
բանըն էվթօրա տախիլիւտէքի վա-
զալարտան իհթիւրազ իյլէմէսի
իյլին ֆէվզէլատէ սարֆը զարէթ
իթմիլ իտի. Օ վազթ խարիճիեթ
նազըրը օլուն յօրտ Կրանվիլ ին
կիլթէրտանը պիթարաֆ գալա-
նազը հազըրտա Բրուսիա հիւ-
քիւմէթիւն թէմալէն իգնա իթ-
միլ տիր.

Իյլթէ պու էսնատէ իտի քի,
Բուսիա հիւքիւմէթի ահվալտէն
պիլիսթիֆատէ, 1856 ահտնամէ-
սիւնին պազը ահքեամընը թատիլ
իյլին պազը թէշէպպիւսաթտա
պուլունտու, ինկիլթէրա հէր նէ
գատար Յրանսանըն մուսվէնէթի-
նէ միւրամաաթ իթտի իւն տէ,
չարնալար բրէնս Կօրչադօֆուն
թէքիլթիւնի գապուլէ մէնպուր օլ-
տու. օ վազթ Մ. Կլատսթօն
պուլունտան տօլաեթ պիլիւսիլէ էֆ-
քեարը ումուսիւնէնին մուսիւէզէ
սիւնէ օղրամըն իտի.

Մ. Կլատսթօն 1873 սէնէսիւտէ
Իւլանտա իւլահաթը հազըրտա
թանգիլ իլէտիկի պիթ լալիհա-
նըն Բարլամէնթօն թարաֆընտան
գապուլ օլունմասըն սէպէպիլլէ
իսթիֆասընը վիթմիլ տիր.

Շու գատար քի, գապիւնէթօ
թէշէթիլլէն մէմուր իտիլէն Մ. Տիգ-
րալէլի (յօրտ Պիգնսֆիլտ) վիւքէ-
լաեթ թօրլաեթաադը իյլին Մ.
Կլատսթօն եթնէ րէէսը իտարէնէ-
կէշիւ, վէ 1875-տէ իսթիֆասընը
թէքար վիլմէնէ մէնպուր օլմուչ
վէ եթիւնէ Մ. Տիգրալէլի կէշմիլ
տիր. Մ. Կլատսթօն ալիլնտէն պիլ
իսթիֆատէ պիթ չօգ միւթալէաթ

վէ թէտգիւթաթտա պուլունմուչ,
վէ հաթթա պիթ արալըգ ալէմը
սիեաեթթտէն չէքիլմէք պիլլէ իս
թէմիլ տիր.

1875 սէնէսի իպթիստսընտա
արթըգ քօլիթիլա ալէմիւնէն չէ-
քիլմէք իստա վիլմուրունտա պու-
լունտուղունտ պէեան իթմիլ ի
քէն, քօլիթիլաանըն քէսպը էհէմ
միեթթ իթմէսի ի գէրիւնէ, 1875-տէ
Մ. Կլատսթօն եթնիտէն քօլիթիլա
իլէ մէշուլ օլմաեթա պալլամըն տըր.
Տիգրալէլի վէ նամը տիլէրլէ Պի
գօնսֆիլտ գապիւնէթօնու 1880 սէ-
նէսի ապրիլիւտէ իսթիֆա իթմիլ,
վէ եթիւնի պէրմիւթաա իպէրալ
ֆըրդասը իիեաեթթիւնէ կէշմիլ օ
լան Մ. Կլատսթօն թուլթմուչ տըր.
Պէշ սէնէ սիւրէն պու իթիւնի գա-
պիւնէթօնա հէման տախիլ սու-
րէթտէ Իւլանտա միւշարիլաթըլա
մէշուլ օլտու. 1885 սէնէսիւտէ
Մէրվ գալէսիւնին Բուսիա թարա-
ֆընտան գապթ իտիլմէսի իւզէրի-
նէ էֆքեարըն ալէ էհէնէնաա կէ-
լէրէք. Մ. Կլատսթօն իհթիւսաթ
ապէրլէրին թօլլամաեթ մէն
պուր օլմուչ, վէ Բէթէրապուրիտա
թահտիտի հուտուտ իյլին պիթ
մուզալէլէնամէ ազա իլլէեթպիլ-
միլ տիր. Պու տէֆա իսէ միւշարի
լէյսիւն տիւնէսիւնի երկն տախիլի
ահվալ մուհիպ օլմուչ տուր. Շու
գատար քի պու տէֆաքի տիւշ-
մէսի պիթ գալ ալ սիւրմիւշ տիր.
Յիհազըգա 1886 սէնէսիւտէ
Թօրիլէրի մէվգըր իլթիտարտան
տիւշլաւրէրէք երկն մազամը րի-
նաեթթէ կէշմիլ տիր. Պու տէֆա-
քի իիեաեթթտէ Իւլանտա մուլ
թարիեթ իթար կիպի պիթ էք.
իլթտէ պուլունմուչ, վէ պու թէք
իլթիւն գապուլ օլունմասըն իւ-
զէրիւնէ Բարլամէնթօն տաղըթմըլ
իւն տէ, երկն Բարլամէնթօն տա
գապուլ իթմէնէնէ, երկն մազա-
մընը իթիւնի տէֆա յարաք յօրտ
Սալիգպէրիւնէ պարաթըն տըր. Մ.
Կլատսթօն օ վազթտան պէրու
իլտէն չէքիլլէրէք, միւթալէա վէ
թէտգիւթաթտէ սիեաեթթիւնէ իլէ մէշ-
ուլ պուլունմազաա իտի.

Ամէրիգա կազէթալարը՝ Մ. Կը-
լատսթօնըն վէֆաթընտան տօլա-
եթ պէեանը թաալիլէթլէ, Նիւ-
Եօրք թօրպուլ կազէթաալ՝ Ալլէ
մը մէտէնիլէթ՝ էն պէօեիւք ա-
տալարընտան պիլիլիլի գալալ իթ-
միլ տէտիկի կիպի, Սըն կազէթա-
սը տախիլ Ամէրիգա ինկիլթէրա
իլէ պէրապէր մաթէմ իյլինտէ
տիրա տէմիլ տիր.

ԳԵՂԵՑԻԿ ԽՕՍՔԵՐ
ԵՒ
ՕԳՏԱԿԱՐ ՄՏԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Չար և ախտաւոր մարդիկ կը
սեն թէ՛ խիստ գուարճալի է ի-
րենց զրօսանաց ու հետաքննանց
մէջ ապրիլը, բայց ես երգում
կընեմ որ իրենց մուլթիւններովը
զուարճացողներուն մէկը չէ եղած
որ ետքը անոնց մեծագոյն վիշտ
ունենալով չըլլայ. կուզէի որ ալ
քերին բացուէր, և տեսնէին թէ
ինչ պատրանաց մէջ են.

—Մեծ սուտ մը կը նմանի մեծ
ձկան մը՝ որ ցամաքի վրայ է. կե-
րեալ, կը ցատկաւոր, ահագին աղ-
մուկ կընէ, բայց չի կրնար վնասել

քեզի, դուն համբերէ միայն, ան
ինքնիրեն կը մեռնի.

—Բոլոր ճշմարիտ քաջախիւ-
թեան և յաջողութեան արմատն
է՝ հաւատք և վստահութիւն առ
Աստուած.

—Ուր կամը կայ՝ հոն ճանալ
կայ, հաստատուն կոմաց առջեւ
ամէն արգելք կանհետանայ.

—Երբ մարդ մը գլխատուած և
ճշմարտութիւնը իրեն կողմը ունի՝
քան մեծ բազմութիւն մը աւելի
հզօր է.

—Մարդ կրնայ շատ բան սովորիլ
վշտաց գպրոցին մէջ, գոր կարելի
չէ սովորիլ ուրիշ տեղ.

—Երբայական առած մը կըսէ,
«ան որ իր որդւոյն արուեստ մը
չի սովորեցներ» գող ըլլալ կը սով-
որեցնէ անոր.

—Որպէս զի կարող ըլլանք բա-
րիք ընել ալոց, նախ մենք բարի
ըլլալու ենք. որպէս զի մեր գոր
ծերը հաճելի ըլլան Աստուծոյ՝ նախ
մենք արդար ըլլալու ենք.

—Ս. Օգոստինոս ըսած է. «Եթէ
Աստուած կիր մարդուն տէր ընել
ուզէր, զանի մարդուն գլխէն կառ-
նէր. եթէ անոր գերի ընել ուզէր
զանի անոր ստեղծէն կառնէր. բայց
որովհետեւ Աստուած ուզեց
կիր մարդուն ընկեր և անոր հա-
ւասար ընել, զանի մարդուն կո-
ղէն առաւ.»

—Չեմ կրնալ իմ սիրտս բանալ
որեկից մարդու մը և օր մը չը
զղջալ իմ գաղտնիքս անոր հաղոր-
դելուս վրայ. Գրեթէ միշտ վը-
տանգաւոր է գաղտնիք հաղորդել
երկնաւոր բարեկամաց, բայց կայ
բարեկամ մը, որոյ առջեւ մարդ
կրնայ բանալ բոլոր սիրտն, և
հոգւոյն գաղտնիքը անոր քով ա
պահով կը մնայ.

—Ալէն սիրտ ունի իր մէջ բա-
ւական անհանգստութիւն, խռո-
վութիւն և տպերճանկութիւն, մին-
չի՝ որ Աստուծոյ սէրը չի բնակի
հոն, և երջանկութեան և խաղա-
ղութեան բոլոր թշնամիները դուրս
չի հանէ.

—Ոչ մենք կրնանք գործել ա-
ռանց Աստուծոյ, և ոչ Աստուած
կը գործէ առանց մեզի.

—Ինչպէս բնութեան և արուես-
տից, նոյնպէս շնորհաց մէջ խոս-
տութիւնն է որ կուտայ ինչպէս
քարին, նոյնպէս հոգւոյն՝ իր փայ-
լինը. Որչափ աւելի կը գործուի
աղաժանդն, այնչափ աւելի կը
չղղողայ. նոյնպէս երբ Աստուած
նեղութիւններ կուտայ՝ նպատակը
ուրիշ բան չէ, բայց եթէ կատար-
եալ ընել զից.

—Պիտի ջանամ այնպէս վա-
րուել և այնպէս խորհիլ, որպէս
թէ բոլոր այլաբանք կը դիտէ վար-
քս և կը կարգայ խորհուրդնե-
րս. քանզի ինչ օգուտ գաղտնի
պահել ընկերէս՝ ինչ որ արդէն բաց
և յայտնի է սրտագիտին Աստու-
ծոյ.

—Ճշմարիտ, ուղղափառ և իմաս-
տուն բարեկամը՝ ծանրագին գանձ
մը է, որչափ մօլի և անպիտան
չղղորդուն՝ անյադ անտանելի ցեց
մեր բարեկամութեանց.

—Պարտքերնիս է ամէն օր զմեզ
Աստուծոյ առջեւը քննել ու չտու-
կել և իրեն ըրած բարեբարու-
թեանցը համար շնորհակալ ըլլալ.
—Երբեք մի մոռնար, որ եթէ

խօսելը արժաթի գին ունի, լուրն
ալ շատ պարագային մէջ ոսկիի
արժէք ունի.

—Անկեղծ բարեկամի մը յիշա-
տակն իսկ այնչափ անուշ է, որ
նորա մահուանէն վերջն ալ կը տե-
ւէ. Այսպիսի բարեկամութեան
կապն ալ անքակտելի է և արտա-
քին ձեռք մը չի կրնար քակել եր-
բէք աղք կապը.

—Կրօնք մը որ բաւական չէ
կառավարելու գմարդ, չի կրնար
երբեք բաւական ըլլալ զանի փըր-
կելու.

—Կրօնական գիտութիւն ունե-
ցողները դժբաղդապէս կրնան խա-
բուելով կարծել թէ՛ իրօք կրօնք
ունին.

—Եթէ անհաւատք կուզեն հա-
մոզել զմարդ թէ իրեն անասուն
պիտի մեռնի, պիտի համոզեն նաեւ
իրեն անասուն ապրելու.

—Սաստիկ փորձանք ոսկւոյ պէս
կը դոնեն գիրքստոնեայս. եթէ
հնոցը եօթնպատիկ աւելի սաս-
տիկ է, եօթնպատիկ աւելի մա-
քուր կընէ զմեզ.

—Որչափ աւելի կը բարձրանա-
յին շրջագիտին ջուրերը, այնչափ
աւելի վեր կը վերցնէին տապալն
իրենց մկանանց վրայ. Այսպէս
նեղութեան հեղեղը որչափ աւելի
կը բարձրանայ Գրիստոնէին հոգ-
ւոյն մէջ, այնչափ աւելի կը մօ-
տեցնէ զանի երկնից և յաւիտե-
նական երանութեան.

—Կրօնական գաղափարներ յայտ-
նի կըլլայ աղօթելու անհոգու-
թեան, սնտոյի և անօգուտ խօ-
սակցութեան, խորհուրդները և
հրապարական պաշտօնը զանց ը-
նելէ, Աստուծոյ ժողովուրդէն ետ
կենայէ, այլաբան հետ ընկերու-
թիւն ընելէ, մեղքը թեթեւ բան
համարելէ, և Ս. Գրքը կարգալը
զանց ընելէ. եթէ այսպիսի գաղ-
ջութեան մէջ ինկողը շուտով զղղ-
ջալով ետ չի դառնար, այնպիսի
խաղաղ կորուստը մօտ է.

—Եղբիւ ճիշդ և կատարեալ, վասն
զի կէտի մը կամ ստորակէտի մը
պատճառաւ կրնաս գործ և պա-
տիւ գտնել և կամ դռնէն վըրն-
տուիլ.

Հաւաքեց
Ռ. Ս. ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ
Ս. Երուսաղէմ.

Չօնուգ խաթալըգլարընը թէ-
տափսիտէ խուսուսիեթէք քէսպ
իթմիլ օլան

ՏՐ. Է. ՉԵՄՊՈՒԼԻՍ

Չօնուգ խաթալըգլարընը վէ
չօնուգլարըն ազա վէ պէտէնլէրի-
նի տողրութմազ. թէտափսիտէ
վէ Բարիլիլ ումուսի վէ խուսուսի
խաթալանէլէրինտէ միւստէթի
մէտիտէ վէ պիլիսասա չալըլարազ.
քէսպի մէլէքէ իթմիլ պուլունտան
տօգթօրը միւստիլէյս՝ պու քէր-
րէ Պէյօլլունտա Պրուսա սօգա-
ղընտա Գալաթա Սէրայը համալը
քարըլընտա ՅԱ նիւմէթօլու խա-
նէնէ նազլ իթմիլ օլունտուտան,
բազար կիւնլէրինտէն մաստա հէր
կիւն էօլլէնտէն սօնրա ալաֆրան-
կա սաաթ խտն և է գատար խաս-
թա գապուլ իթմիլի կիպի, սօլը
վէ ճուսա կիւնլէրի տէ էօլլէ-
տէն էվվէլ ֆուգարա խաթալարը
մէնճանէն մուսիլէնէ իլլէր.